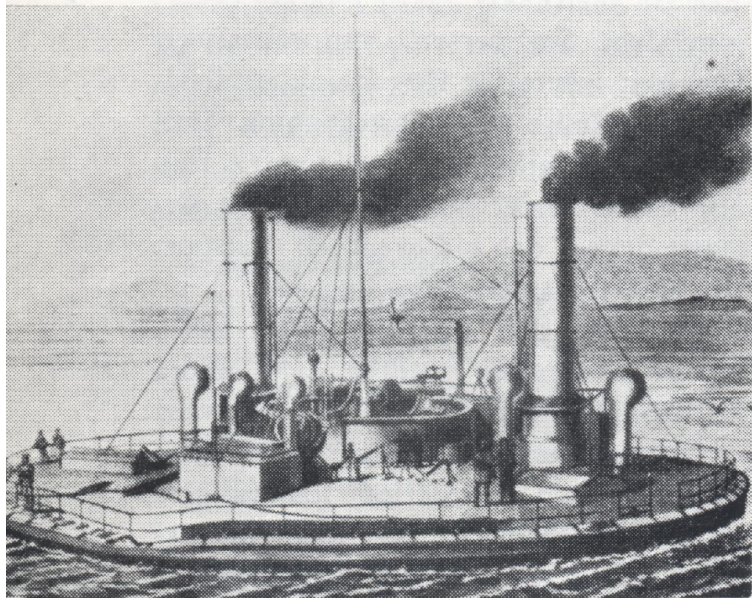
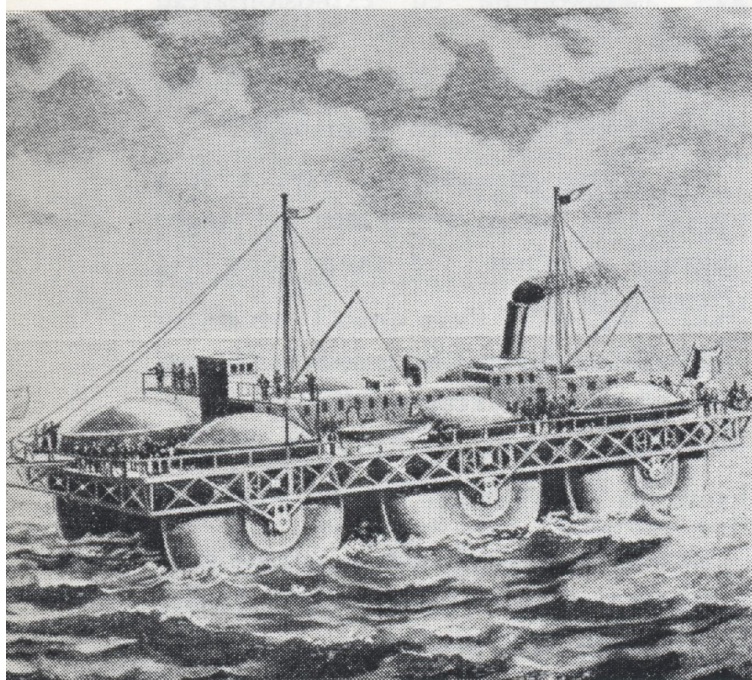

Marina monster

Popoffkan — det cirkelrunda krigsfartyget.

Bazins fartyg på hjul.

En morgon för sjuttio år sedan stannade S:t Petersburgs invånare häpna på väg till arbetet. På Nevas lugna vatten flöt fridfullt två gråmalade vidunder. De var runda till formen och släppte ut väldiga rökmoln i den vintriga ryska luften.

Som en löpeld spred sig nyheten genom staden. Alla frågade vad det var för konstiga saker och vad de tjänade till. Någonting för den tiden lika revolutionerande som våra dagars "Mulbery harbour" hade dykt upp mitt ibland dem. Det höll på att skrivas sjöhistoria.

Vidundren var faktiskt krigsfartyg, speciellt konstruerade av amiral A. A. Popoff, tsar Alexander II:s generaladjutant. Det var cirkelrunda och utan köl, stäv eller akter, så att de kunde avlossa sina kanoner åt alla håll utan att vända, och åka bakåt, framåt, eller åt sidorna utan besvärliga manövrar.

Då den första båten, "Novgorod", gjorde sin jungfrutur utlystes allmän fri-dag. Nevas stränder blev svarta av folk, nyfikna på båten som skulle göra Ryssland allsmäktigt på havet. Under tiden som "Novgorod" visat sina konster den första dagen och manövrerat på floden som en väldig leksak inför sitt beundrande auditorium, hade S:t Petersburgarna döpt de nya fartygen till "Poppoffkor" eller "små Popoffar", deras lysande uppfinnare till ära. Namnet slog an Poffkorna hälsades som en av de största bragderna av ryskt marint skarpsinne och det sista ordet på krigsskeppsfronten. Men Popoff måste offra farten för manöverdugligheten. Det enda Popoff-

korna inte kunde var att snabbt retirera om fienden skulle visa sig överlägsen. Men det var tillräckligt för att skeppen skulle tas ur aktiv tjänst och slutligen skrotas ned.

Obekymrad om sitt misslyckande fortsatte dock amiral Popoff med att konstruera ett alldeles speciellt fartyg åt tsaren. Det medförde en egen badstrand, påbyggd utefter skeppssidan, när det stack till sjöss. På så vis kunde tsaren och hans familj njuta av plageliv mitt ute på något av de sju haven.

År 1896 sjösattes så ett fartyg på hjul, konstruerat av en monsieur Ernest Bazin i St. Denis utanför Paris. Det var 55 meter långt, 11 meter brett och hade vikt av 160 ton och fart av 22 knop. Dess däck var placerat på stålhjul enligt samma system som ett modernt bilchassi bärs upp.

Båten drevs av en ångmaskin och hjulen rullade över vågorna utan att doppas mer än ett par fot under ytan. Provturen över Kanalen avlöpte till belåtenhet för kaptenen, den franske vice-amiralen Coulembeaud, men skeppsbyggarna världen runt var konservativa och fortsatte att bygga skepp av hävdvunnen modell.

"The Cupboard Ship", en amerikansk idé, var ett försök att besegra sjösjukans spöke. Båten bestod av sex delar, sammanfogade med jättelika gångjärn så att det kunde följa vattnets rörelser som en väldig orm. Det blev bara en provtur med monstret; så skrotades det ner utan att ens ha setts av allmänheten.

Ur "Patent sökt, ett århundrades fantastiska uppfinningar" av Fred Copper-smith och J. J. Lynx.